

Agentschap NL
Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Cradle to Cradle en duurzaam inkopen

>> Als het gaat om milieu en leefomgeving

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Wat is Cradle to Cradle?	4
3. Hoe gaat de overheid om met Cradle to Cradle?	6
4. Cradle to Cradle en duurzaam inkopen	6
4.1 De werkwijze van de eigen organisatie Cradle to Cradle-proof maken	7
4.2 Een geschikte inkoopstrategie kiezen	8
4.3 Cradle to Cradle-producten aanschaffen die voldoen aan de minimumeisen voor Duurzaam inkopen	8
4.4 De Cradle to Cradle -gerelateerde criteria uit de criteriadocumenten opnemen	9
Bijlage 1 Aandachtspunten C2C inkopen	10
Bijlage 2 Voorbeeld C2C criterium (inclusief voorbeeld standaardformulier)	12

1. Inleiding

Duurzaam inkopen draait om het rekening houden met milieu- en sociale aspecten in alle fasen van het inkoopproces. De Rijksoverheid wil samen met de decentrale overheden de markt voor duurzame producten stimuleren. Door het goede voorbeeld te geven en zelf duurzaam in te kopen, krijgt de markt voor duurzame producten een stevige impuls. Organisaties kunnen duurzaam inkopen door bij elke aanbesteding en inkoop duurzaamheidscriteria op te nemen. Het ministerie van VROM heeft met de gezamenlijke overheden duurzaamheidscriteria opgesteld voor verschillende productgroepen die de overheid inkoop. De duurzaamheidscriteria zijn te downloaden via www.agentschapnl.nl/duurzaaminkopen. Deze inkoopcriteria vormen de bodem van duurzaamheid die de overheid wil leggen. Maar er kan nog veel meer. Er zijn overheidsorganisaties die een flinke stap verder willen gaan dan deze criteria. Voor hen is het opnemen van duurzaamheidscriteria al gesneden koek of zij willen hun duurzame ambities opschroeven. Deze overheidsorganisaties zullen wellicht ook tegen Cradle to Cradle aanlopen. Deze brochure gaat in op hoe Cradle to Cradle kan worden toegepast in het inkoopproces.

2. Wat is Cradle to Cradle?

Cradle to Cradle (C2C) is een nieuwe kijk op ontwerpen en produceren. Het combineert innovatie en duurzaamheid. C2C betekent letterlijk 'van wieg tot wieg', verwijzend naar de continue kringloop waarin materialen zouden moeten blijven. Daarnaast legt C2C sterk de focus op de functie van het product, waar is het voor bedoeld? Producten zijn zelden bedoeld om het milieu te belasten, dit is een bijkomstige eigenschap. C2C moedigt aan om producten opnieuw en anders te ontwerpen zodanig dat ze optimaal hun beoogd doel bereiken zonder negatieve bijeffecten. Of sterker nog, met positieve bijeffecten. Dit is een verschuiving in een meer klassieke benadering van het minimaliseren van milieubelasting naar het toevoegen van kwaliteit aan mens en milieu.

C2C pleit dus voor een nieuw ontwerp van producten en diensten. C2C-ontworpen producten zullen waardevol zijn voor economie en milieu omdat ze

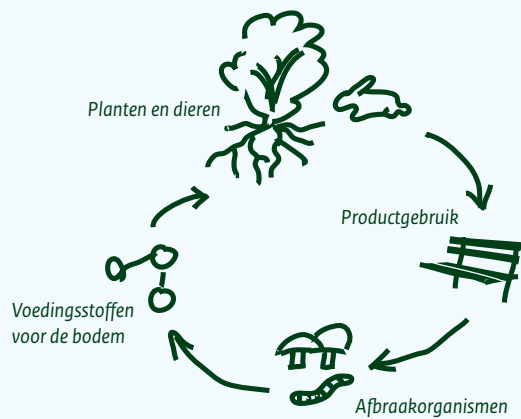
- praktisch en functioneel zijn voor de gebruiker zodat het product wordt aanschaf.
- gezond is voor alles en iedereen die ermee in aanraking komt.

Kwalitatief verbeteren ligt volgens Cradle to Cradle in drie principes:

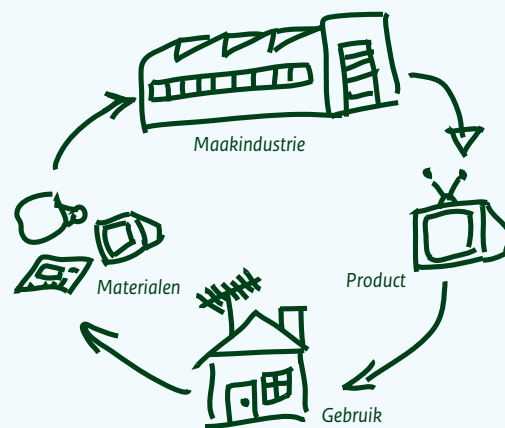
- 1 Alles is bedoeld als voedingsstof voor iets anders (afval=voedsel).
- 2 Gebruik energie afkomstig van zonne-energie en de zwaartekracht.
- 3 Omarm diversiteit (als concept, cultureel en biodiversiteit).

Zonnepanelen

De biologische kringloop

De technologische kringloop

De kern van Cradle to Cradle (C2C) ligt in de metafoor: afval=voedsel. Producten zijn onderdeel van één van de volgende twee kringlopen:

- Een biologische kringloop

Hierbij zijn producten ontworpen om veilig door de natuur geconsumeerd te worden. Slijtage, verdamping, oplossen of in de bodem terecht komen van (delen van) deze producten voeden het biologische systeem.

- Een technologische kringloop

Hierbij worden materialen en product(onderdel)en telkens opnieuw gebruikt in een nieuwe product-generatie. Deze producten moeten chemisch stabiel zijn tijdens gebruik en nadat ze hun functie hebben vervuld demonteerbaar zijn tot bruikbare nieuwe grondstoffen. De ingrediënten van deze technische voedingsstoffen moeten zorgvuldig gedefinieerd zijn.

Cradle to Cradle is dus allereerst een strategie voor productontwerp, een benadering die op het lijf is geschreven van leveranciers. Duurzaam inkopen voor de overheid is echter een afnemersgerichte strategie, opgezet en ingevuld vanuit de optiek van inkopers van overheidsorganisaties (resp. het team van leidinggevenden, medewerkers, adviseurs dat bij inkoop en aanbesteding betrokken is; we zullen hier verder spreken van 'inkoopteams'). Uiteraard houden deze twee verband met elkaar. Deze brochure gaat in op hoe C2C via overheidsinkoop kan worden aangemoedigd.

Voor meer informatie over wat C2C is en wat het concept een leverancier te bieden heeft zie o.a. de informatiekaart C2C op www.agentschapnl.nl/cradle-to-cradle.

3. Hoe gaat de overheid om met Cradle to Cradle?

Het C2C-concept sluit nauw aan bij het werk dat binnen het milieubeleid in de afgelopen 15 jaar is verricht, bijvoorbeeld in het kader van integraal ketenbeheer en ecodesign. In diverse overheidsdocumenten komt Cradle to Cradle terug als een inspirerend concept, bijvoorbeeld in het Kabinetsbeleid Duurzame Ontwikkeling, in de

Industriebrief 2008 en in het landelijk afvalbeheerplan (LAP2). C2C speelt momenteel ook een rol in de ontwikkeling van materialenbeleid en in het opstellen van criteria in het kader van Duurzaam inkopen. Meer over de manier waarop C2C past in diverse stimuleringsregelingen van de overheid is te vinden op www.agentschapnl.nl/cradle-to-cradle.

4. Cradle to Cradle en duurzaam inkopen

Duurzaam inkopen door de overheid draait om het commitment van overheidsinstanties om duurzaamheidsaspecten mee te wegen bij hun inkoop- en aanbestedingsbeslissingen. Zij schaffen bij voorkeur relatief duurzame goederen en diensten aan om zo het marktaandeel duurzame varianten te vergroten: van marge naar mainstream. Inkoopteams binnen de overheid kunnen de C2C-benadering stimuleren door:

- De werkwijze van de eigen organisatie C2C-proof te maken.
- Een geschikte inkoopstrategie kiezen.
- C2C-producten aan te schaffen.
- De C2C-gerelateerde gunningscriteria uit de criteriadocumenten te gebruiken.

In de volgende paragrafen zijn deze onderdelen verder uitgewerkt.

4.1 De werkwijze van de eigen organisatie Cradle to Cradle-proof maken

Voordat overgegaan wordt tot een inkoop kan het inkoopteam zich afvragen of de inkoop wel bijdraagt aan het realiseren van een C2C-georiënteerde toekomst. Wat zijn de duurzaamheidsdoelen van deze overheidsorganisatie en hoe sluiten die aan bij de C2C-principes? Beschikt deze organisatie over concrete lange termijn ambities op het gebied van verbetering van bijvoorbeeld de water- en luchtkwaliteit? Hoe vertalen deze ambities zich door naar deze concrete geplande inkoop van product of dienst? Op de pagina hiernaast een voorbeeld van de ambities zoals die zijn beschreven voor de renovatie van het VROM-gebouw aan de Rijnstraat 8 in Den Haag.

Het beschrijven van ambities geeft de markt de mogelijkheid om met creatieve oplossingen te komen. Het is verstandig om inkoopcriteria op te stellen na marktconsultatie om optimaal te kunnen inspelen op de laatste innovatieve ontwikkelingen. In het geval van 'Rijnstraat 8' is de markt gevraagd wat zij konden bieden om aan deze ambities tegemoet te komen, voordat tot aanbesteden

Het belang van ambities vastleggen:

Rijnstraat 8

De opdrachtgevers hebben hun ambities beschreven in een ambitiesdocument. Het vernieuwde gebouw moet gaan voldoen aan de volgende eigenschappen:

- Groen: Niet minder slecht maar goed: het gebouw heeft een positieve ecologische footprint.
- Intelligent: het gebouw beschikt over een modern en gevarieerd kantoorconcept dat gebaseerd is op 'het Nieuwe Werken'.
- Vitaal: het gebouw levert een bijdrage aan de vitaliteit van de gebruikers, organisatie en het stedelijk gebied waarin het zich bevindt.

In het ambitiesdocument zijn deze drie ambities concreter uitgewerkt. 'Groen' wil bijvoorbeeld zeggen dat het gebouw energieleverend, luchtzuiverend, waterzuiverend, toekomstbestendig, etc. moet zijn.

Het volledige ambitiesdocument is te downloaden op <http://www.rgd.nl/onderwerpen/de-gebouwen/vernieuwing-rijnstraat-8/>

VROM Rijnstraat 8

werd over gegaan. Dit om de ambities vooraf op haalbaarheid te toetsen.

Cradle to Cradle gaat verder dan de aanschaf van het product. Ook binnen de eigen bedrijfsvoering zullen zaken moeten worden aangepast. Bedenk bijvoorbeeld hoe producten door de overheidsinstelling na gebruik worden afgevoerd/verwerkt zodat de in het product gebruikte materialen weer in de beoogde biologische of technologische kringloop terecht komen.

Misschien moeten ook interne werkwijzen opnieuw tegen het licht worden gehouden. Misschien moeten budgetten anders georganiseerd worden zodat de kosten tijdens gebruik ook meegenomen kunnen worden bij de aankoop (Total Cost of Ownership, TCO). Kan de organisatie bijvoorbeeld kantoormeubilair leasen in plaats van kopen? Op deze manier is de retourlogistiek makkelijker te organiseren.

Kunnen apparaten gerepareerd worden of na de gebruiksfase elders een nieuwe nuttige functie vervullen? Kunnen werkplekken anders worden georganiseerd, waardoor er betere producten aangekocht kunnen worden? Door expliciet en creatief na te denken over welke behoefte vervuld moet worden, neemt het aantal mogelijke oplossingen dat C2C-proof is toe.

Deze keuzes hebben de meeste kans van slagen als de organisatie duidelijke duurzaamheidsdoelstellingen heeft en deze doorvertaalt naar doelstellingen voor de inkoop. Cradle to Cradle inkopen vraagt om goed geïnformeerd personeel. Via opleidingen en workshops kan personeel (meer) kennis opdoen over duurzaamheid en C2C.

4.2 Een geschikte inkoopstrategie kiezen

Voorafgaand aan de aankoop kan het inkoopteam kiezen tussen verschillende inkoopstrategieën die volgens de Europese regels mogelijk zijn, bijvoorbeeld: onderhandse aankoop, EMVI, openbare of niet-openbare aanbesteding, DBFMO contracten (Design Build Finance Maintain Operate) een ontwerprijvraag, de concurrentiegerichte dialoog, gunning door onderhandeling etc. Elke strategie is aan eigen regels gebonden, en biedt meer of minder ruimte voor bijvoorbeeld:

- Voorselectie van (C2C-georiënteerde) leveranciers.
- Belonen van duurzaamheid in de gunning.
- Innovatieve aanbiedingen door leveranciers.
- De wisselwerking/samenwerking tussen leverancier en afnemer.

Meer informatie hierover staat in de 'Handleiding duurzaam inkopen' die te downloaden is op www.agentschapnl.nl/duurzaaminkopen/aan_de_slag/handleiding en in het rapport 'Duurzaam inkopen, versie 2.0' dat te downloaden is op www.agentschapnl.nl/kennisnetwerken/dpk/publicaties.asp.

C2C is gebaat bij een zo open mogelijk proces met veel mogelijkheden voor creatieve oplossingen en veel samenwerking tussen leverancier, inkopers en mogelijke andere stakeholders. Met name projecten in de sfeer van bouw en gebouwinrichting, GWW (Grond-, Weg- en Waterbouw)-trajecten en gebiedsontwikkeling hebben daar baat bij.

De overheid kan hier relatief veel invloed uitoefenen in de ontwerpfase. Zulke projecten worden vaak aanbesteed aan de hand van een zeer gedetailleerd bestek, en gegund op basis van de laagste prijs. Zo'n werkwijze beperkt een C2C-georiënteerde aanpak.

De laatste tijd is het functioneel specificeren van dit soort projecten duidelijk in opkomst. Er zijn diverse pilots gestart met een C2C-georiënteerde ontwerpbenadering. Een inkoop-/aanbestedingstrategie die goed op C2C aansluit is bijvoorbeeld de concurrentiegerichte dialoog, al dan niet gecombineerd met een ontwerprijvraag.

Leerervaringen van C2C in de GWW-sector zijn te vinden op: www.agentschapnl.nl/cradle-to-cradle/publicaties/index.asp. Specifiek voor de bouw staan in de 'Leidraad Aanbesteden Bouwopdrachten

2009' verschillende soorten aanbestedingstechnieken. Deze leidraad wordt uitgegeven door de Regieraad Bouw en is in te zien via www.leidraadaanbesteden.nl.

De brochure 'Cradle-to-Cradle in gebiedsontwikkeling'

4.3 Cradle to Cradle-producten aanschaffen die voldoen aan minimumeisen voor Duurzaam inkopen

Er zijn producten die een certificaat hebben gekregen van MBDC, het bedrijf van de grondleggers van de C2C-benadering McDonough en Braungart. Toekenning ervan gebeurt door hun eigen adviesbureau MBDC en door de MBDC-partnerorganisaties. Het C2C-certificaat is te beschouwen als een eigen keurmerk waarvan de juridische status (nog) niet is getoetst. Inmiddels is overleg gaande over een onafhankelijke productcertificering, die voorgelegd kan worden aan de Raad voor Accreditatie, zowel nationaal als internationaal, maar dit zal nog veel tijd vragen.

De certificatie-eisen van MBDC zijn niet gespecificeerd naar productgroep, wel naar vier niveaus: er is een basic, silver, gold en platinum C2C-certificaat. Deze niveaus in certificaten weerspiegelen enerzijds de radicale C2C-ambitie van volledig gesloten

kringlopen (technologische en biologische cyclus), uitbanning van toxische stoffen en switch naar duurzame energiebronnen; en anderzijds de pragmatische C2C-werkwijze, die uitgaat van stapsgewijze progressie. Zo is voor toekenning van het basic en silver C2C-keurmerk alleen productinformatie vereist (volledig inzicht in materiaalsamenstelling van het product en in de voor productie gebruikte energie), plus de intentie (basic) resp. een strategisch plan (silver) om de problematische aspecten daarvan aan te pakken.

C2C-tafel

Overheden mogen geen keurmerken/certificaten eisen. Dit zou namelijk in strijd zijn met Europese aanbestedingsregels. Wel kan een keurmerk/certificaat in een inkoop dienen als bewijsmiddel dat het product aan bepaalde uit dit keurmerk afgeleide goed meetbare minimumeisen voldoet. Voor een aantal productgroepen bestaan er overheidsinkoopcriteria gebaseerd op elementen uit de gangbare keurmerken zoals het Europese Ecolabel, de Nordic Swan, Blaue Engel e.a. Op vergelijkbare wijze zijn er elementen van C2C te benoemen waarvoor het inkoopteam een criterium kan opnemen. Zie ook de volgende paragraaf. Criteria gebaseerd op deze elementen zouden leveranciers van C2C-gecertificeerde producten moeten belonen voor hun inspanningen door een betere kans op gunning.

Het huidige, voor Nederlandse afnemers relevante, marktaanbod van C2C-gecertificeerde producten is overigens zeer beperkt. Het aanbod aan producten is te vinden op de website van MBDC, www.mbdc.com.

4.4 De Cradle to Cradle-gerelateerde criteria uit de criteriadocumenten opnemen

Inkoopteams hoeven zich niet te beperken tot het huidige aanbod van C2C-producten dat op de markt beschikbaar is (getoetst aan DI-minimumeisen). In de duurzaamheidcriteria van de overheid zijn eisen en wensen opgenomen die zich hebben laten inspireren door de denkwijze van de C2C-benadering. In bijlage 1 treft u allerlei C2C aspecten waarop C2C-koplopers in de markt zich kunnen onderscheiden. Deze bijlage is samengesteld in samenspraak met de Leercommunity C2C, een groep Nederlandse koploperbedrijven die zich met Cradle to Cradle bezig houden. Inkoopteams kunnen per product criteria ontwikkelen die bij deze ambities aansluiten. De aandachtspunten uit bijlage 1 zijn dus ook bruikbaar voor inkopers bij bedrijven, die vanwege andere aanbestedingsregels vaak meer mogelijkheden hebben in hun inkoopproces.

In bijlage 2 is een voorbeeld opgenomen van een C2C-geïnspireerd gunningscriterium, gebaseerd op enkele C2C-elementen. Dit criterium beoogt een streepje voor te geven aan producten die geschikt zijn voor toekomstig hergebruik. Het is een voorbeeld van een gunningscriterium dat Cradle to Cradle product-/dienstaanbieders helpt zich te onderscheiden in een inkoopproces. Dit voorbeeldcriterium is bedoeld ter inspiratie. Per product zal de inkoper moeten beoordelen of alle punten in het gunningscriterium geschikt zijn voor het in te kopen product. Of dat het mogelijk is om juist nog extra elementen afgeleid van C2C op te nemen (zie bijlage 1). Het mag duidelijk zijn dat dit criterium makkelijker toepasbaar is voor producten met weinig verschillende onderdelen en materialen. Een leverancier van een tuinbank kan eenvoudiger aangeven hoe zijn product aan deze criteria voldoet dan een televisieproducent.

Daarnaast blijft het belangrijk dat de inkoper op de hoogte is van het marktaanbod en zich ervan vergewist dat het gevraagde voldoet aan de juridische kaders van de Europese aanbestedingsregels.

Bijlage 1 Aandachtspunten C2C inkopen

Inkopers bij overheden en bedrijfsleven kunnen deze C2C-aandachtspunten gebruiken voor het formuleren van op het product toegespitste criteria. De aandachtspunten zijn grotendeels afgeleid uit de huidige C2C certificering. De kracht zit in de samenhang, d.w.z. hoe meer aandachtspunten kunnen worden opgenomen in de inkoop, hoe beter.

Lokale oplossingen stimuleren

Leverancier betreft lokale leveranciers en **afnemers**

Leverancier speelt in op lokale **behoeften**

De **samenstelling** van de geleverde producten is **bekend** tot op 100 ppm, ook als het gaat om gerecycled materiaal.

Voor producten is **gedefinieerd** voor welk **gebruik** en welke gebruikspanne het product ontworpen is en voor welke kringloop de onderdelen bedoeld zijn.

Het product bevat geen bekende **toxische** materialen in de beoogde specifieke toepassing. Hiervoor aansluiten bij kennis/expertise/criteria uit erkende keurmerken.

De impact van de ingrediënten uit het product op de mens en milieu is bekend en onafhankelijk getest. Voor ingrediënten met ontoelaatbare impact is er een **plan voor uitfasering**.

Producten bestemd voor een technische kringloop bevatten zoveel mogelijk materialen die goed **recyclebaar** zijn, en gezond tijdens de gebruikspanne.

Producten bestemd voor de biologische kringloop bevatten zoveel mogelijk materialen die veilig biologisch **afbreekbaar/composteerbaar** zijn onder gedefinieerde condities.

Een zo groot mogelijk deel van de materialen in het product is recyclebaar of composteerbaar en **gerecycled of snel hernieuwbaar**.

Do no harm: bewust gebruik van goede en gezonde materialen.

Leverancier beschikt over een **plan voor hergebruik** van de materialen door het bedrijf zelf of een andere producent

Leverancier organiseert de terugname van producten.

Producten zijn **gescheiden inzamelbaar**

Producten bestaan uit zo min mogelijk **verschillende materialen**

Producten zijn gemarkeerd zodat **herkenbaar** is welke materialen erin zitten

Producten zijn eenvoudig **demontabel**

Producten bestaan uit zo min mogelijk **onderdelen**

Afval is voedsel: materialen circuleren in continues loops.

LET OP: Met de aandachtspunten in de groene blokken dienen overheidsinkopers extra voorzichtig om te gaan. I.v.m. Europese regelgeving aangaande proportionaliteit zullen deze niet altijd geschikt zijn voor het formuleren van criteria.

Bijlage 2 Voorbeeld C2C criterium

Dit voorbeeldcriterium is bedoeld ter inspiratie. Per product zal de inkoper moeten beoordelen of alle punten in het gunningscriterium geschikt zijn voor het in te kopen product. Daarnaast blijft het belangrijk dat de inkoper op de hoogte is van het marktaanbod en zich ervan vergewist dat het gevraagde voldoet aan de juridische kaders van de Europese aanbestedingsregels.

Gunningscriterium

Ontwerp gericht op duurzaam materiaal (her)gebruik

Naarmate (in gewichtspercentage) de producten beter voldoen aan de onderstaande aspecten, wordt de inschrijving hoger gewaardeerd:

1. De mate waarin de chemische samenstelling van het product bekend is.
Dit wordt bepaald door het percentage van het gewicht van de materialen die tot op 100 ppm chemisch gedefinieerd zijn ten opzicht van het gewicht van het totale product (m.u.v. de onbewerkte natuurlijke materialen zoals hout katoen etc.). Van de materialen wordt aangegeven of ze ontworpen zijn voor de technologische en/of voor de biologische kringloop.¹⁾
2. De mate waarin de onderdelen en de materialen in het product van elkaar te scheiden zijn, zonder dat daarvoor gebruik hoeft worden gemaakt van aanvullende stoffen of materialen die niet in het proces kunnen worden hergebruikt.
3. De mate waarin de materialen van het product aan het einde van de beoogde levensduur gerecycled kunnen worden zonder hun oorspronkelijke kwaliteit²⁾ te verliezen dan wel biologisch afbreekbaar of composteerbaar³⁾ zijn.
4. De mate waarin de materialen snel hernieuwbare materialen⁴⁾ of gerecyclede materialen zijn.

¹⁾ Tot de **biologische kringloop** behoren de materialen die door levende organismen of cellen worden benut om levensprocessen te continueren zoals groei, celdeling, synthese van koolhydraten of andere complexe functies. Biologische materialen zijn meestal gebaseerd op koolstofverbindingen die kunnen worden teruggegeven aan de bodem als voeding.

Tot de **technologische kringloop** behoren de materialen die door de mens zijn gemaakt, ontworpen om te oneindig lang veilig te circuleren in technische en/of industriële processen. Deze materialen moeten chemisch stabiel zijn en zorgvuldig gedefinieerd.

²⁾ Een materiaal wordt hier beschouwd als **recyclebaar** indien er minstens één commerciële installatie bestaat die het materiaal recycleert. Met **oorspronkelijke kwaliteit** wordt bedoeld dat het materiaal na afloop van de levensduur van het product opnieuw voor dezelfde soort kan worden gebruikt.

³⁾ In Europa wordt de **afbreekbaarheid** van plastic beoordeeld volgens de geharmoniseerde Europese Norm 13432 voor kunststof verpakkingen. Voor overige materialen gaat het erom dat de materialen binnen beperkte tijd afgebroken kunnen worden door de natuurlijke activiteit van micro-organismen, zoals bacteriën en schimmels tot water, CO₂, anorganische verbindingen en biomassa die kan dienen als voeding voor de bodem.

⁴⁾ Met snel **hernieuwbaar** wordt bedoeld een plantaardig of dierlijk materiaal, dat in minder dan 10 jaar op duurzame wijze opnieuw door de natuur kan worden geleverd.

Bewijsmiddelen:

- A. Een door de leverancier zo volledig mogelijk ingevuld standaardformulier zoals opgenomen in de bijlage.
- B. Keurmerken waaruit blijkt dat aan desbetreffend(e) onderdeel(e)n is voldaan.
- C. Documenten met chemische analyses van de in het product gebruikte materialen.
- D. REACH documentatie voor gebruikte chemische stoffen/materialen zoals Veiligheidsinformatiebladen (VIB).

Dit gunningscriterium is gebaseerd op de "Cradle to Cradle" ontwerptheorie.

Om materialen veilig (zonder schadelijke toxische impact op mens en milieu) te laten circuleren in kringlopen, is het nodig om hoge eisen aan de kwaliteit van de materialen te stellen. Daarvoor moet de samenstelling van de materialen heel precies bekend zijn. Elke product moet in principe over dit type informatie kunnen beschikken. De Europese stoffenregelgeving, REACH (Registratie, Evaluatie, Autorisatie en beperking van Chemische stoffen), zorgt namelijk voor informatie-uitwisseling over chemische stoffen in producten in de gehele keten. REACH heeft als doel het beschermen van mens en milieu tegen de risico's van chemische stoffen en geeft bedrijven de verantwoordelijkheid om op basis van informatie over eigenschappen, gebruik en blootstelling aan stoffen die zij gebruiken in hun producten, de risico's van deze stoffen in kaart te brengen en hierop gebaseerd de nodige maatregelen te treffen ter bescherming van mens en milieu. Elke gebruiker mag alleen maar stoffen toepassen waarvoor het gebruik door de fabrikant van de stof is vastgelegd. Meer informatie over REACH is te vinden op www.reach-helpdesk.nl.

Indien leveranciers zich beroepen op een Non Disclosure Agreement (NDA) betreffende de chemische samenstelling van het product, kan de leverancier toch voldoen aan onderdeel 1 van dit gunningscriterium door een onafhankelijke partij, zoals een certificeringsinstelling, te vragen tabel 1 in te vullen zonder de namen van de stoffen te onthullen.

Het staat een inkoper vrij om verdergaande eisen te stellen aan eigenschappen van de chemische stoffen gebruikt in het product dat wordt ingekocht. Het vergt echter wel veel expertise van de inkoper om te beoordelen welk van de aangeboden materialen/producten het meest duurzaam/gezond zijn. Geadviseerd wordt daarom zoveel mogelijk aan te sluiten bij stoffeneisen uit (internationale) keurmerken.

Verificatie van bewijsmiddelen:

- A. Geen nadere verificatie.
- B. Een bij deze inschrijving te voegen document dat is afgegeven en ondertekend door een ter zake kundige onafhankelijke derde waaruit blijkt hoe aan dit gunningscriterium is voldaan.

Voorbeeld (fictief) van ingevuld standaardformulier

1 Product <i>Stoel</i>	2 Onderdeel eenvoudig te scheiden?	3 Materiaal per onderdeel?	4 Gewichts- percentage van het materiaal ten opzichte van het totale product?	5 Materialen eenvoudig van elkaar te scheiden?	6 Ontworpen voor techno- logische of biologische kringloop of niet bekend?	7 Biologisch afbreekbaar/ composteer- baar of recyclebaar met behoud van kwaliteit?	
	(relevant voor criterium- onderdeel 2)	(relevant voor criterium- onderdeel 2)	(relevant voor alle criterium- onderdelen)	(relevant voor criterium- onderdeel 2)	(relevant voor criterium- onderdeel 1 en 3)	(relevant voor criterium- onderdeel 3)	
A Zitting	Ja	Aluminium	10%	Nee	Technologisch	Ja , recyclebaar met behoud van kwaliteit	
		Foam	45%	Nee	Technologisch	Nee, niet-recycle- baar met behoud van kwaliteit	
		PLA	20%	Ja	Biologisch	Ja , composteer- baar	
B Leuning	Ja	Hout	15%	Ja	Biologisch	Ja , biologisch afbreekbaar	
C Poten	Nee, verlijmd met D	Plastic	5%	Nee	Technologisch	Ja , recyclebaar met behoud van kwaliteit	
D Wieltjes	Nee, verlijmd met C	Plastic	5%	Nee	Niet bekend	Niet-recyclebaar	
Score (Indien ja, tel de bijbe- horende gewichts- percentages uit kolom 4 bij elkaar op).			100%	Som van gewichts- percentage makkelijk te scheiden materialen 20 + 15 = 35		Som van gewichts- percentage composteerbare/ biologisch afbreekbare/ recyclebare materialen 10 + 20 + 15 + 5 = 50	

8 Gerecycled of snel hernieuwbaar materiaal? (relevant voor criterium-onderdeel 4)	9 Samenstelling van materiaal bekend tot op 100 ppm of een natuurlijk materiaal? (relevant voor criterium-onderdeel 1)	10 Wat is de chemische samenstelling van de materialen? (relevant voor criterium-onderdeel 3)	11 VIB van de chemische stoffen bijgesloten? (relevant voor criterium-onderdeel 3)	12 NDA bijgesloten? (relevant voor criterium-onderdeel 3)	13 Gegevens bekend bij onafhankelijke partij? (relevant voor criterium-onderdeel 3)	14 Totaalscore: tel de scores van kolom 5, 7, 8, 9, en 11 bij elkaar op.
Nee, virgin	Ja	Chemische stof X	Ja			
Ja, gerecycled	Nee	Chemische stof Z	Nee			
Ja, snel hernieuwbaar	Ja	Chemische stof A	Ja			
		Chemische stof B	Nee			
Ja, snel hernieuwbaar	Ja, natuurlijk	N.v.t.	N.v.t.			
Nee, virgin	Ja	Geheim	Ja, indirect bekend	Ja	Ja	
Nee, virgin	Nee	Geheim	Nee	Nee	Nee	
Som van gewichtspercentage snel hernieuwbaar/gerecycled materiaal 45 + 20 + 15 = 80	Som van gewichtspercentage materialen dat tot op 100 ppm bekend is 10 + 20 + 15 + 5 = 50		Som van gewichtspercentage materialen waarvan VIB beschikbaar is 10 + 20 + 5 = 35			Totaalscore 35 + 50 + 80 + 50 + 35 = 250 250% : 5 = 50%

Dit is een publicatie van:

Agentschap NL
NL Milieu en Leefomgeving
Postbus 8242 | 3503 RE Utrecht
www.agentschapnl.nl

© Agentschap NL | september 2010 | Publicatie-nr. 1MLD11007

Agentschap NL is een agentschap van het ministerie van Economische Zaken. Agentschap NL voert beleid uit voor diverse ministeries als het gaat om duurzaamheid, innovatie en internationaal. Agentschap NL is hét aanspreekpunt voor bedrijven, kennisinstellingen en overheden. Voor informatie en advies, financiering, netwerken en wet- en regelgeving.

De divisie NL Milieu en Leefomgeving stimuleert de realisatie van duurzame ambities door het verbinden van partijen, de toetsing aan milieuwetgeving en met financiering, innovatie en advies.